

Институт за јавно здравље Ниш

Институт за јавно здравље Ниш (прилози 1, 2, 3) је здравствена установа из области превентивне здравствене заштите. Институт за јавно здравље у Нишу је уједно најстарија здравствена установа превентивне здравствене заштите на Балкану. Институт обавља социјално-медицинску, хигијенско-епидемиолошку као и микробиолошку здравствену делатност и истовремено је наставна база Медицинског факултета Универзитета у Нишу. Институт за јавно здравље Ниш је званични наследник тековина Краљевског војног Пастеровог завода у Нишу основаног 1900. године, који је од 1923. године постао самостална здравствена установа. Ова установа ће у годинама које долазе мењати називе:

1. Краљевски војни Пастеров завод у Нишу - 07. јуна 1900.
2. Епидемиолошки завод у Нишу - 1923.
3. Хигијенски завод Краљевине СХС у Нишу - 1926.
4. Хигијенски завод Краљевине Југославије у Нишу - 1929.
5. Хигијенски завод у Нишу - 1941.
6. Завод за здравствену заштиту у Нишу - 23. јуна 1961.
7. Завод за заштиту здравља у Нишу - 1979.
8. Завод за заштиту здравља Ниш - 1984.
9. Институт за заштиту здравља у Нишу - 1998.
10. Институт за јавно здравље Ниш - 2006.

Музеј здравствене културе

У оквиру Института за јавно здравље Ниш постоји Музеј здравствене културе (прилози 4, 5) основан 7. јуна 1985. године као једина таква државна музејска установа, не само у Србији, већ и шире на Балканском полуострву. Активно размишљање о формирању музеја почело је 1962. године прикупљањем грађе и материјала.

Одлучујућу улогу у формирању Музеја имао је универзитетски професор др Војислав Милојевић, који је и аутор поставке из 1985. године. Институт за јавно здравље Ниш већ 52 године у континуитету организује међународни конгрес превентивне медицине, Дани превентивне медицине (прилог 6), када су врата музеја отворена за учеснике и посетиоце овог скупа (прилог 7). Од 2017. године Музеј здравствене културе уврштен је у програм међународне манифестације Ноћи музеја (прилози 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14), те сваке године бележи растући број домаћих и иностраних посетилаца (прилози 16, 17, 18).

Музеј здравствене културе, концепцијски замишљен као стална поставка, обухвата више сегмената:

- 1) документа о оснивању Пастеровог завода (прилог 19);
- 2) приказ светске медицине од појаве човека кроз векове до данас (прилог 20);
- 3) развој медицинске мисли у свету, Европи, Балкану, Србији у Нишу и региону (прилог 21);
- 4) материјал о епидемиолошким приликама у Србији и региону у различитим историјским раздобљима и епохама, са архивом здравствених евиденција у протеклих 100 година у Србији (прилози 22, 23, 24);
- 5) експонати из XIX и XX века: медицинска опрема, инструменти, мобилијари, фотографије и други предмети (прилози 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35).
- 6) садржајан музејски депо;
- 7) књиге и уметничке слике великана и визионара медицинске мисли (прилози 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45).

Праскозорје Пастеровог завода у Нишу

Стари век

Град Ниш (Naissus) је насељен још у старом веку Келтима, Дарданцима, Илирима, Трачанима, Грцима а напоследку и Римљанима, када град постаје и раскрсница путева. Римљани су затекли у првом веку пре нове ере поред већинског Дарданског народа и остале народе са мешавином традиција народне медицине, магијских и друидских веровања. Са Римљанима је у ове крајеве стигло знање Хипократа и Галена. Музеј приказује и тековине здравствене културе тог доба.

Средњи век

Током средњег века медицинска мисао на територији Града Ниша и околине је имала обележја римске и византијске медицине. За разлику од западне Европе, догматска хришћанска учења нису ометала примену позитивних искустава из блиске прошлости већ се на тим основама развијала манастирска медицина. У то време су манастири постали стециште оболелих (Студеница, Хиландар, Дечани...) а лечење су обављали тзв. целебници-тадашњи лекари. Ниш је због свог стратешког положаја био поприште ратних сукоба и последично место епидемије куге и других заразних болести. И овај део историје је приказан делом поставке Музеја.

Долазак Османлија

Четворовековна владавина Османлија Балканом, оставила је и у овом подручју за собом честе епидемије куге, великих богиња, беснила, тифуса, разних паразитоза. Хећими су били тада једини лекари а медицинска свратишта, тзв. ислахане, била су једина места где се пружао неки вид здравствене неге. Музеј здравствене културе чува и сведочанство о посети нишкој ислахани једне посебне жене. Леди Мари Вортлеј Монтеги (прилог 46), (Mary Wortley Montague 1689-1762. године) која је била енглеска аристократкиња, писац и жена енглеског амбасадора у Цариграду. Она је 1721. године пренела у Енглеску иницијативу за пресађивање вариолног гноја у кожу у циљу заштите од ове болести. На простору ислахане Турци су направили своју војну болницу која је била претеча нишке војне болнице. Османлијска медицина је била углавном намењена Турцима, а касније и осталом становништву. Османлијска култура оставила је и позитиван траг на здравље становништва неговањем култа хигијене исхране и тела, о чему сведоче бројна турска купатила. Музеј има сведочанство о хришћанским хећимима као што је био нишки др Захарије Статас (прилог 47).

Формирање прве српске државе после ослобођења

Прва половина XIX века донела је велике промене у области медицине у обновљеној српској краљевини: Јован Стејић (прилог 48) први лекар Србин са завршеним медицинским факултетом као и докторка Драга Љочић (прилог 49) су прве учене главе у Србији у XIX веку. Ниш је ослобођен од Турака у другој половини XIX века и са ослобођењем креће развој савремене медицине у граду и околини. Тада су у повоју били војни санитет, војна ратна хирургија, зачеци антисепсе, појава сестринства, појава Црвеног крста, а видљиви су и утицаји разних медицинских школа (западне тј немачке али и руске). Музеј кроз артефакте приказује подробно догађаје из овог периода.

Почетак формирања Пастеровог завода у Нишу

Иницијатор оснивања Пастеровог завода у Нишу био је тадашњи Краљ Србије Милан Обреновић. Његово широко образовање, кретање у високим европским круговима, познавање значаја радова чувеног француског хемичара и микробиолога Луја Пастера, као и познавање прилика у тадашњем српском санитету, били су одлучујући у његовој иницијативи за оснивањем Пастеровог завода. Краљ Милан Обреновић је 1886. године одликовао Луја Пастера Орденом Светог Саве првог реда (прилог 50) чиме је потврдио значај превентивне медицине и тако постао први владар Европе који је одликовао овог великог научника.

Након српско-турских ратова из 1878. године, и неповољних здравствених прилика у српској војсци, Војска Краљевине Србије је прва увела систематску имунизацију против вариоле. Имунизација намењена војсци и грађанству, првобитно је спровођена хуманим, а затим и анималним вакцинама. Велики број умрлих, посебно деце, од беснила код тадашњих власти подстакао је потребу за формирањем завода за превенцију од беснила у тадашњој Краљевини Србији.

Постоје бројне претпоставке зашто Пастеров завод није основан у престоници Београду већ у тек ослобођеном Нишу. Једна од могућих теорија је страх представника града Београда од ширења зараза али свакако је љубав Краља према Нишу, као својој летњој престоници, био доминантан у избору. Краљ је указом познатог српског неуролога и писца др Лазу Лазаревића (прилог 51) упутио на стручно усавршавање из области превентивне медицине у Беч, како би преузео организацију формирања Пастеровог завода. Нажалост, др Лазаревић то није успео јер се разболео и од последица туберкулозе преминуо у 40. години. Милан Обреновић је 1898. године наредбом доделио санитетском пуковнику др Михајлу Мики Марковићу (прилог 52), тада начелнику Санитетског одељења војног Министарства, задатак оснивања Пастеровог завода у Нишу, по угледу на сличне установе у Европи. Др Михајло Мика Марковић је већ десет година пре ове иницијативе упутио санитетског капетана др Димитрија Герасимовића на усавршавање у Завод др Хајнриха у Бечу, у намери да у Србију донесе процес прераде анималне лимфе. Лично је забранио 1886. године вакцинацију војника хуманом лимфом. Након тога је почео са планирањем и стварањем Бактериолошко-хигијенског завода, који је на његов предлог требало да организује др Драгутин Петковић (прилог 53). Већ 1899. године су створени услови за формирање Пастеровог завода у Нишу. Нишка општина је на пустој пољани удаљеној око 3 km од центра града обезбедила земљиште на коме је у августу месецу исте године почела изградња будућег Пастеровог завода, по пројекту др Михајла-Мике Марковића.

Краљевски војни Пастеров завод у Нишу

Краљевски војни Пастеров завод у Нишу (1900-1923) је први завод на Балкану за справљање анималне лимфе и прва превентивно-медицинска установа у Нишу и Србији основана 1900. године, 15 година после Париза, 14 година после Москве и Петровграда, 10 година после Њу Јорка и Чикага. Краљевина Србија је пета држава у свету која је 7. јуна 1900. године основала Пастеров завод у Нишу (прилог 54). Овај изванредни чин значао је да је Краљевина Србија основала установу равну другим савременим светским институцијама у области превентивне медицине.

Те 1900. године, у пролеће зграда је завршена а на отварању др Мика Марковић је рекао: "Овим тековинама наша отаџбина добиће не само материјално, већ и морално. Цела Европа, па и наши највећи непријатељи, хтели или не хтели, мораће нам признати да Србија ни у чему не заостаје иза цивилизованог Запада, кад поред толиких научних удружења имамо и свој Пастеров завод и бактериолошко-хигијенски институт."

Даном свечаног отварања Пастеровог завода у Нишу, 7. јуна 1900. године, започела је производња анималне лимфе као вакцине против великих богиња. Сам др Михајло Марковић је пред колегама пелцовао прво теле за добијање вакцине (прилог 55).

Министарство војно Краљевине Србије је дана 25. 12. 1900. године издало наређење којим новоподигнути завод у Нишу проглашава Краљевским војним Пастеровим заводом са задатком "справљања антирабичне емулзије за превентивно пелцовање против беснила, са одељењем за справљање анималне лимфе".

Први управник Пастеровог завода био је Драгутин Петковић. Крајем 1900. године у Пастеров завод су ради лечења стигли први цивилни болесници уједени од бесног вука (прилог 56). Од свог оснивања годишње је у свом антирабичном одељењу лечио и до 300 болесника.

Према статистичким подацима из периода 1901-1904. године лечено је преко 1.000 лица, од којих је 7 умрло. Током 1904. године, долази до формирања бактериолошког одељења. Завод је проширио свој рад на разне микроскопске прегледе, испитивања воде за пиће и друге медицинске анализе.

Пастеров завод и Први светски рат

Почетак Првог светског рата 1914. године Краљевина Србија дочекала је недовољно спремна тек изашла из ослободилачких балканских ратова, а Ниш и њен завод ради у пуном капацитету. Већ 1915. године Србија се суочава са страшном епидемијом пегавог тифуса. Ова епидемија која се јавила већ након великих победа српске војске у другој половини 1914. године, донела је велика страдања војног и цивилног становништва. Епидемија тифуса, чији је центар је био град Ваљево и централна Србија, однела је преко 250.000 људи. Здравствена служба у Србији, и поред свих напора није успавала да се носи са епидемијом. Ову катастрофу покушали су да ублаже многи хуманитарци и здравствени радници из Русије, Француске, Британије, Шкотске... Јануара 1915. године у Србију је дошла др Елизабет Рос (прилог 57), шкотска лекарка. Њени први радни задаци били су остварени у Пастеровом заводу. Пред крај јануара одлази у Крагујевац у Прву резервну војну болницу лечећи оболеле. Британска санитетска војна мисија јој је јако замерала због личне ангажованости и пожртвовања, али она томе није придавала значај, остале су упамћене речи које и данас опомињу и јече: „Па, неко мора и то да ради“. Елизабет Рос (прилог 58) умрла је 14. фебруара 1915. године, на свој 37 рођендан, од последица тифуса. У то време од исте болести страдала је и велика српска сликарка Надежда Петровић (прилог 59).

Здравствени радници су се заједно са српском војском и народом, повлачили пред надирућим аустроугарским трупама. Бугарски окупатори су у том периоду запленили комплетну лабораторију Пастеровог завода у Нишу. Треба поменути и пољског лекара, творца петовалентне вакцине, доктора Ludvik Hiršfeld-a, (прилози 60, 61) који се као страни лекар евакуисао са српским војницима и током повлачења преко Албаније.

Краљевски војни Пастеров завод 1918. до 1923. Године

Србија, опустошена ратом и разарањима, споро се опорављала, па тако и Пастеров завод у Нишу. Зграда завода није страдала, али је било неопходно обновити опљачкани инвентар и обновити лабораторију. Формирана је нова држава Краљевина СХС са краљем Александром Карађорђевићем који је указом из 1923. године дотадашњи Краљевски војни Пастеров завод превео у статус Епидемиолошког завода (прилози 62, 63).

Епидемиолошки, Хигијенски завод и Институт за јавно здравље Ниш

Први директор Епидемиолошког завода Георгиос Аливизатос (прилог 64) је одвојио рад завода од Војне болнице. Сведочанство о том периоду је и књига утисака са потписом Краља Александра и Краљице Марије Карађорђевић (прилог 65). Године 1926. Епидемиолошки завод је прерастао у Хигијенски завод а 23. јуна 1961. године, у послератној Југославији, постао је Завод за здравствену заштиту у Нишу и наставна база Медицинског факултета Универзитета у Нишу. Почевши од 2006. године ова установа добија нови назив - Институт за јавно здравље Ниш.

Грађевинско-архитектонске карактеристике зграде Пастеровог завода

Зграда Пастеровог завода у Нишу је настала 1900. године и у њој је била смештена прва и једина здравствена установа у области превентивне медицине у тадашњој Србији, а то је и остала све до завршетка Првог светског рата. Изградња објекта је започела током лета 1899. године на земљишту које је обезбедила нишка општина, а грађевински радови су завршени већ априла 1900. године. Архитектонски пројекат зграде урађен је у инжињеријско-техничком одељењу Војног министарства по идејној скици др Михајла Милојевића.

Зграда је грађена као приземни објекат у духу академизма и неоренесансе као и остали јавни објекти тог времена. Изграђена је на некадашњем рубу града због "опасних делатности" које су се у њој обављале. Убрзо су око ње никле и друге здравствене установе што је чини нуклеусом будућег развоја читавог градског здравственог комплекса.

Зграда је зидана од чврстог материјала, са масивним зидовима од опеке и кречног малтера. Темелји и темелјни зидови зидани су од камена. Међуспратна конструкција између подрума и приземља је плитак пруски свод од опеке и челичних носача. Таванска међуспратна конструкција је од дрвених греда са малтерисаним плафоном на тршчаној подлози. Кровна конструкција је рађена од масивне резане четинарске грађе, а кровна покривка је од бибер црепа. Све унутрашње зидне и плафонске површине су равно малтерисане.

Фасадне површине су обрађене богатом малтерном и штуко декорацијом. Посебно су декоративно обрађене улична и бочне фасаде са наглашеним сокленим венцем, кордон венцем у нивоу таванске међуспратне конструкције и изразито монументалним поткровним венцем. Фасади разиграност дају и четири тимпанона, два плића, на старијем делу зграде и два виша, настала у доградњи из 1923.-1926. године. Плитки декоративни угаони пиластри који подржавају стубове са базама и капителима, натпрозорни полукружни фризови, геометријска малтерна декорација и гипсане поткровне конзолице сврставају овај објекат у ред изузетних грађевинских достигнућа у Нишу из времена у коме је настао.

Зграда је оријентисана својом главном фасадом према Булевару Др Зорана Ђинђића. То је слободно стојећи објекат у облику ћириличног слова П. Првобитно изграђени централни део објекта потиче из 1900. године док су му у периоду 1923.-1926. године дограђена два симетрична бочна крила. Садашњи изглед зграде уобличен је у периоду 1979.-1981. година. Укупна дужина читавог објекта је 45.35 метара и без обзира на доградњу главна фасада је задржала лепу хоризонталну силуету ка булевару.

Испред улазног дела зграде налазе се уређена парковска површина са бистама двојице великана Луја Пастера и Михајла Марковића, што улазном делу зграде Пастеровог завода даје додатну монументалност.

Због својих архитектонских особености као и због изворне и јединствене функције коју је имала у тадашњој краљевини Србији, зграда Пастеровог завода је евидентирана као споменик културе октобра 1963. године од стране Републичког завода за заштиту споменика културе из Београда. Решењем Завода за заштиту споменика културе Ниш из 1975. године, зграда Пастеровог завода проглашена је спомеником културе. Већ 1979. године Скупштине Србије категорисала је зграду за културно добро великог значаја.

Након последње реконструкције у најстаријем делу зграде Пастеровог завода је од 1981. Године смештен Музеј здравствене културе са сталном поставком. Сада се у згради налазе још и Центар за промоцију здравља Института за јавно здравље Ниш и Српско лекарско друштво. Приликом успостављања Музеја 1981. године био је предвиђен само изложбени простор што у духу савремене музејске делатности изискује изградњу и пријемног фоајеа, гардеробе, санитарног чвора, депо и сувенирницу за шта Музеју на располагању стоје подрумске просторије које су у одличном стању.

Током претходних година Музеј је активно био укључен у интернационалну манифестацију Ноћ музеја са тематским изложбама и великим бројем посетилаца. Музеј се активно користи током године за едукацију студената свих студијских група Медицинског факултета Универзитета у Нишу на теме из области историје медицине.

Прилози

1.

2.

3.

4.

5.

6.

52 Days of Preventive Medicine

7.

8.

9.

NASLOVNA MOJA STAZA MESTA

Pobede i pobednici Vesti O Noći muzeja Informacije za medije Sponzori In English

Niš
Noć muzeja,
19. maj 2018. od 17.00 do 01.00

Muzej zdravstvene kulture - Institut za javno zdravlje Niš

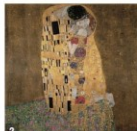

10.

NASLOVNA MOJA STAZA MESTA

Pobede i pobednici Vesti O Noći muzeja Informacije za medije Sponzori In English

Niš
Noć muzeja,
19. maj 2018. od 17.00 do 01.00

 <p>1 Stariji od veka Istorijski arhiv Niš</p>	 <p>2 Gustav Klimt - preteča moderne Univerzitetska biblioteka "Nikola Tesla"</p>	 <p>3 Život je kabare Narodno pozorište Niš</p>	 <p>4 Zdrava tvrđava Kreativni klub ABC</p>	 <p>5 Pobede i pobednici - umetnost pobeđuje vreme U.C. "JAVNE MANIFESTACIJE"</p>	 <p>6 100 vizionara medicinske misli Muzej zdravstvene kulture - Institut za javno zdravlje Niš</p>
 <p>7 "Niš - grad elektronike kroz vreme"</p>	 <p>8 Album sećanja na naše pretke iz Prvog svetskog rata</p>	 <p>9 Noć biologije Zgrada Odlučnog doma</p>	 <p>10 Genius Loci Društvo arhitekata Niša</p>	 <p>11 Samostalna izložba Ivon Tajn u Srbiji Caterija art55</p>	 <p>12 Izložba Umetnička škola</p>

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

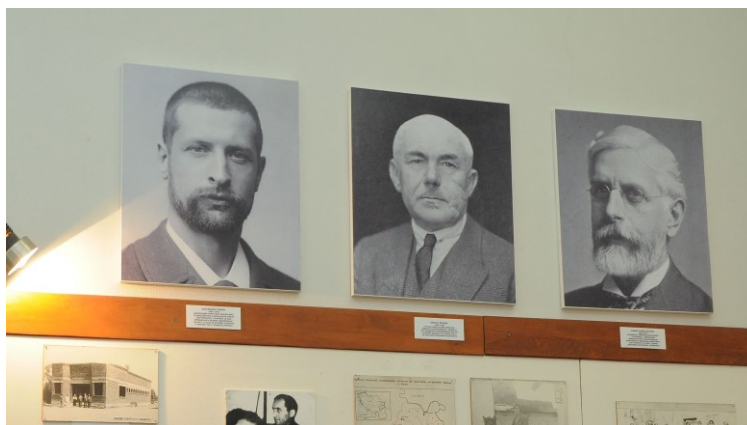
21.

22.

23.

24.

25.

26.

37000 ПУТА
ПОВЕЋАНЕ

КЛИЦЕ ГРИПА

Г Р И П
(И Н Ф Л У Е Н Ц А)

ДАЈЕ СВАКИХ 10—25 ГОДИНА ОПАСНЕ ЕПИДЕМИЈЕ СА
ВЕЛИКИМ БРОЈЕМ СМРТНОСТИ

ВРЛО ЗАРАЗНА БОЛЕСТ!

ПРЕНОСИ СЕ НАЈЛАКШЕ КИЈАЊЕМ И КАШЉАЊЕМ
ИЗАЗИВА БРОЈНЕ И ОПАСНЕ КОМПЛИКАЦИЈЕ:

1. Ангина	5. Запаљење мозданице
2. Запаљење средњег уха	(менингитис)
3. Бронхитис	6. Живчани сметње
4. Запаљење плућа	7. Сметње вида
	8. Сметње крвотока, итд.

**БОЉЕ ЈЕ
ОДЛЕЖАТИ ГРИП
НЕГО
Лечити компликације**

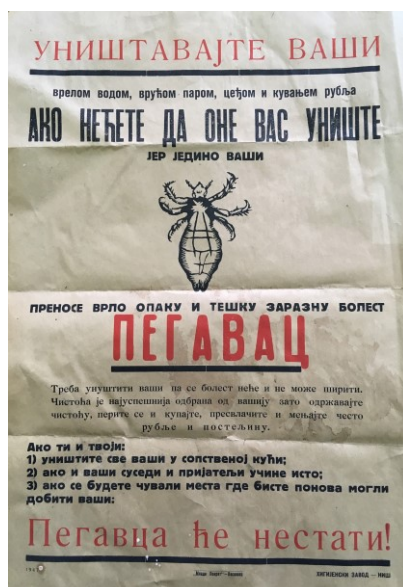
27.

28.

29.

30.

31.

32.

ЧУВАЈ СЕ
ЈЕХТИКЕ -- ТУБЕРКУЛОЗЕ

Туберкулоза је заразна болест, — болест која се може избећи.

Туберкулоза се преноси испљувком туберкулозног болесника.

Туберкулоза се преноси ситним капљицама које при кашљу излазе из уста туберкулозног болесника.
Да се сачувамо од туберкулозе треба се држати ових наредба.

Не пљуј на под!
Пљуј само у пљуваоницу!
Не накашљуј другог!
При кашљању закри надлактицом леве руке уста!
Буди за дужину руке удаљен од кашљајућег човека!

1947
Милан Рајсерт - Лосица, ул. Ас. Рајсертска 55

33.

34.

35.

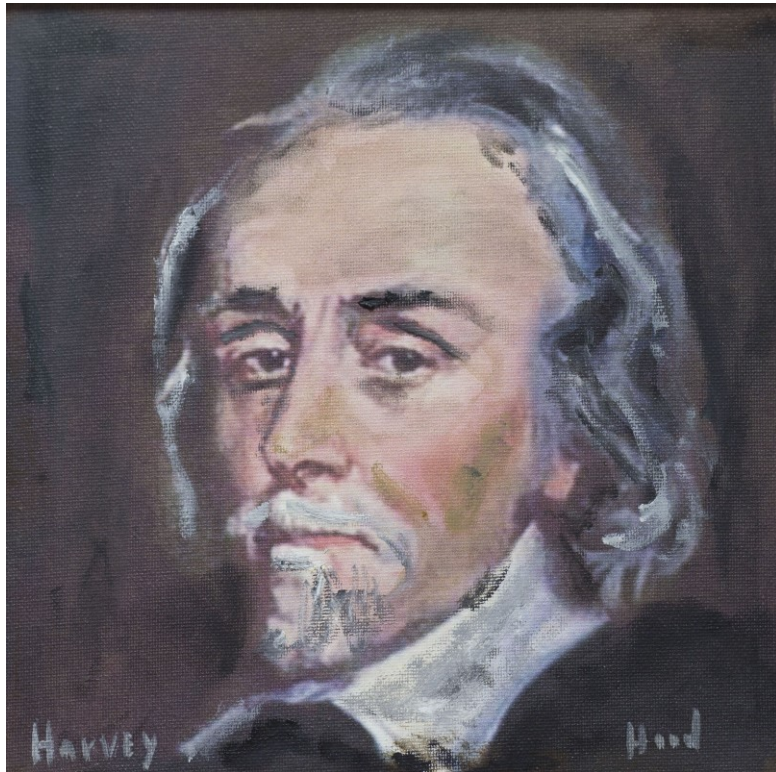
36.

37.

38.

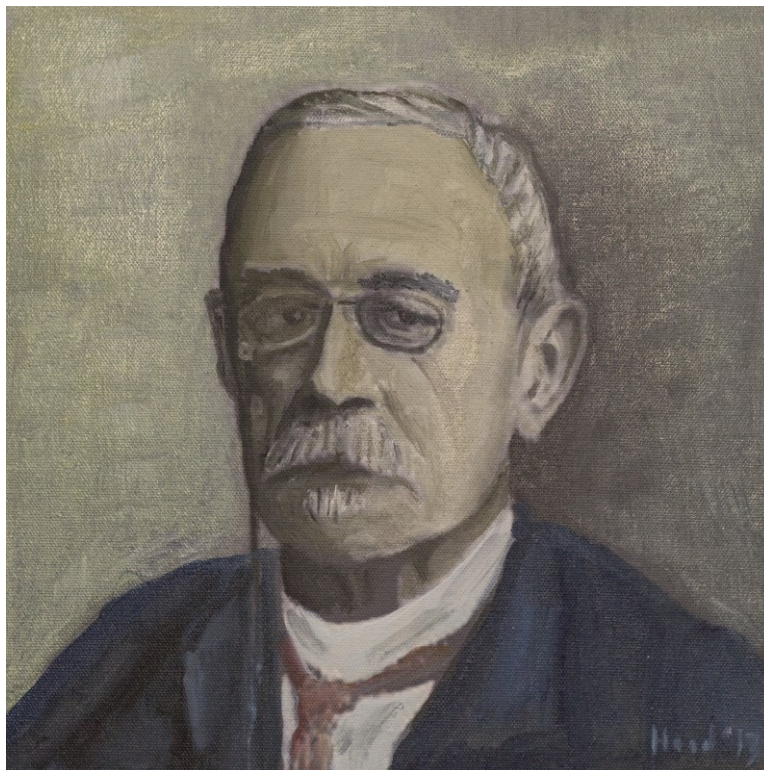
39.

40.

41.

42.

43.

44.

45.

46.

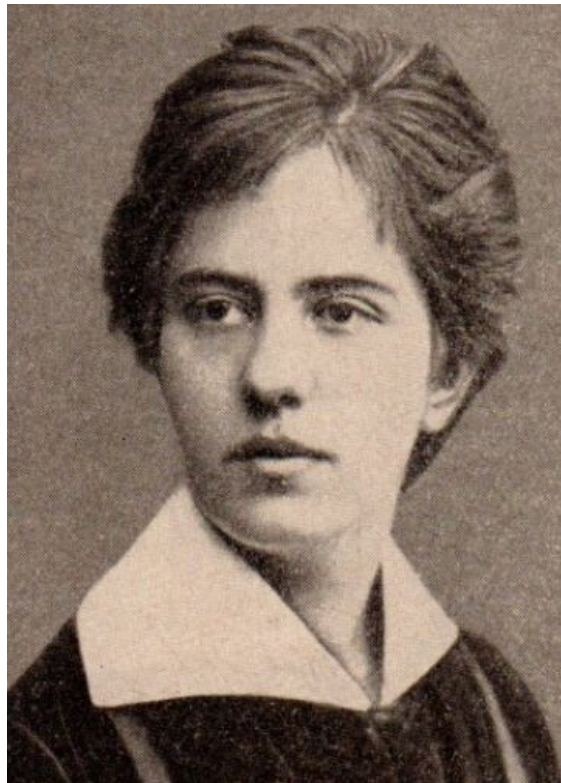
47.

48.

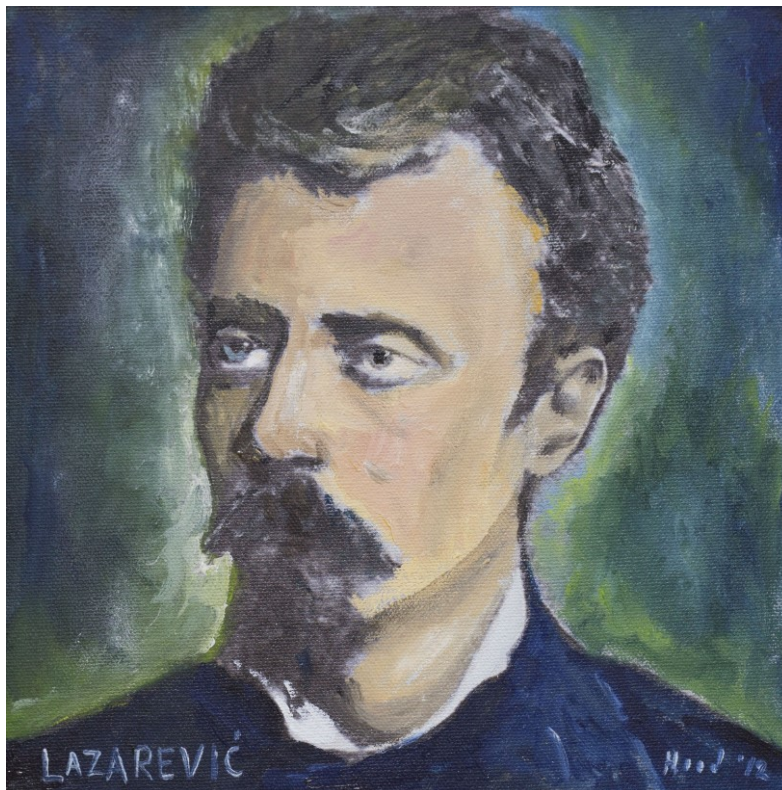
49.

50.

51.

52.

53.

54.

55.

56.

these, really valuable experiments could be carried out, and the question definitely pronounced upon in a very short time.

To be of real value, such a committee must not be composed entirely of total abstainers.

I am quite unable to endorse Sir Victor Horsley's sweeping assertion (p. 448) that "a man whose cerebration is, habitually influenced by taking alcohol is, in direct proportion to its dose, so much the less the possessor of an open mind," etc., my experience being that up to a point such a man is perfectly capable of forming an unbiased opinion.

Personally, I have taken during a fairly long period of my life a strictly moderate allowance of alcohol; during another long period I have taken no alcohol at all. I have been quite unable to see that my opinions with regard to alcohol differed during either of these periods.

Moreover, it has been my experience that one finds it more difficult to get an unbiased, reasoned, logical opinion on alcoholic custom from the total abstainer—I am not speaking of individuals—than from one who takes his alcohol in the strictest moderation.—I am, etc.,

Ghyllwoods, nr. Cokeremouth, J. W. ASTLEY COOPER.
March 9th.

THE COFFEE RATION.

SIR,—Dr. Dutton's views relating to the ill effects of coffee as a beverage are easy to understand when we remember that coffee can be synthetically prepared from urine, and must therefore easily break up to produce those substances which act as toxins in the system. I have known several cases in which coffee taken once a day for a week has invariably resulted in unsightly pimples and skin blotches, and there are people who suffer in the same way after eating kidneys.

One case of susceptibility to the injurious influence of coffee was also remarkable from the fact that bananas would produce similar effects. The patient could never eat two bananas at the same meal without having a small boil appear somewhere on the body within a few days; and this boil would be peculiar in its persistency—that is, it would keep refilling after discharging, and could not be cured until a minute pyogenic membrane was extracted. If, however, one banana only was eaten no trouble

capacity for getting on with every one with whom he came in contact. During the time he was house-physician I formed a very high opinion of him, and it was a great pleasure to work with him.

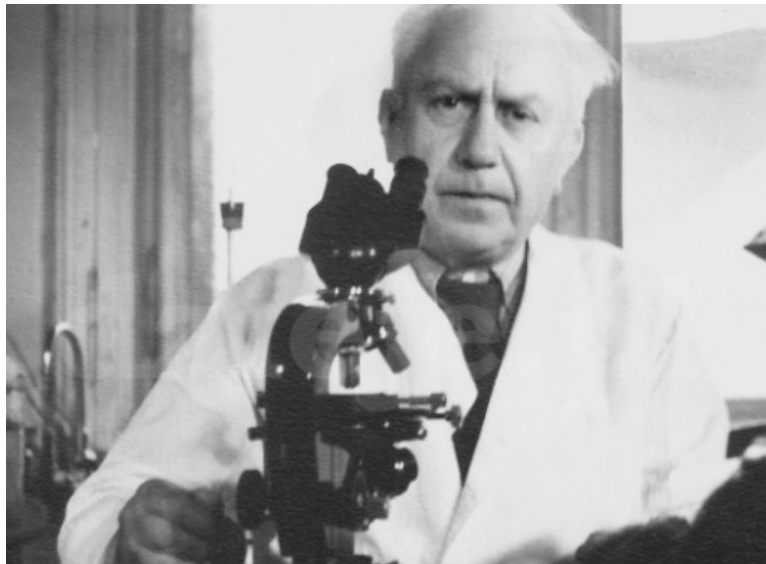
One of his colleagues on the resident staff says: "He was beloved by everyone with whom he came in contact. One felt instinctively that here was a chum in whom one could confide the most treasured secret. After eighteen months' close friendship, I have no words with which to describe my feelings towards him. His death has left a blank which can never be filled. There are many sore and aching hearts here."

THE death at Kragujevatz, Servia, on February 14th, of Dr. ELIZABETH NESS MACBEAN ROSS, daughter of the late Mr. MacBean Ross, manager of the London branch of the Commercial Bank of Scotland, has just been announced. In 1901 Dr. Ross took the degrees of M.B. and Ch.B. Glasg. and in 1914 the diploma of Tropical Medicine. She was medical officer at Colonsay for some months, and practised for a year and a half in East Ham; she then went to Persia, holding appointments in Ispahan, Shiraz, and the land of the Bakhtiari, a semi-civilized tribe inhabiting the mountains and upland valleys between Ispahan and Khuramahad. Dr. Ross wrote a history of the tribe. Her health failing, she went to Japan as surgeon in a Glasgow Line boat, and returned to Ispahan in April, 1914. In January she went back to Europe and proceeded to Servia where she worked first at Nish and then at Kragujevatz. At the latter place she volunteered to take charge of the typhus wards; after a week of heavy work she contracted the disease, and died after an illness of thirteen days. The esteem which she and her colleagues of the Scottish unit have won was shown by the remarkable demonstration made at her funeral, which was attended by many Servian nurses and officers. The native clergy took part in the funeral procession, which was headed by the band of the Guards of the Crown Prince of Servia; a service was read at the graveside by Colonel Harrison, the British military attaché. Dr. Ross leaves a widowed mother, two brothers, and five sisters; one brother and one sister are members of the medical profession.

59.

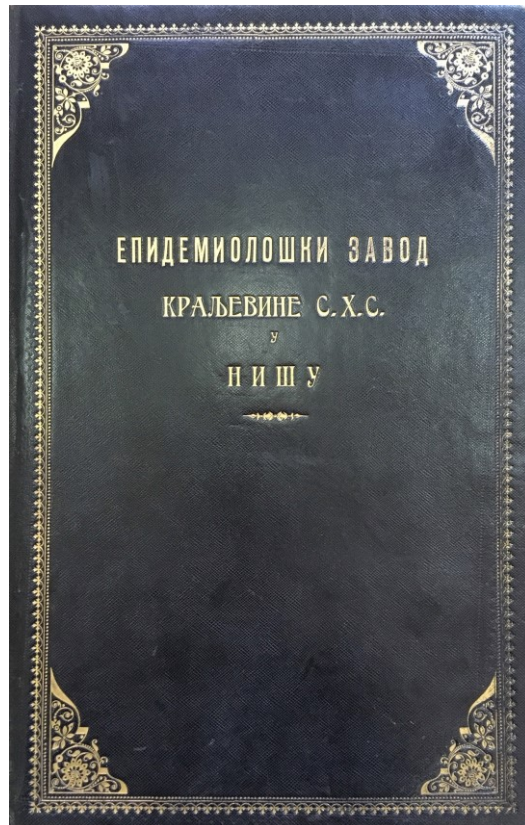
60.

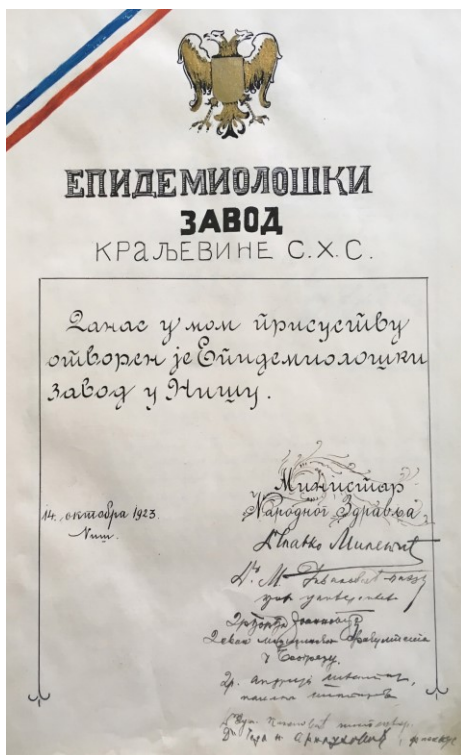
61.

62.

63.

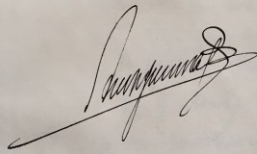

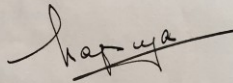
64.

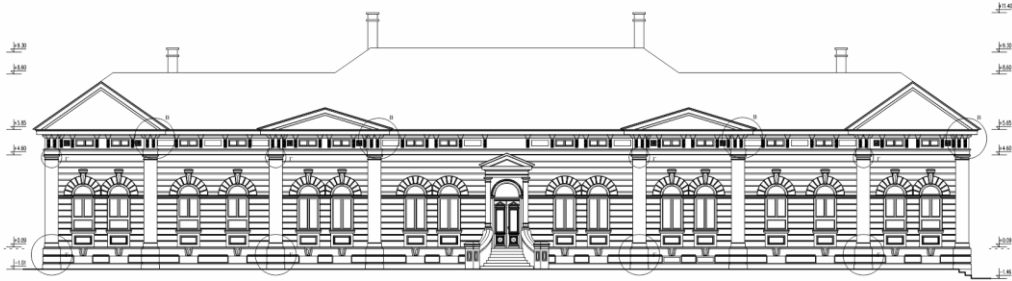
31 Августа 1924г.

На ден 31 Августа 1924г. погастими
су овај Забег Свезан Тривисока
Посман Нитово Величанство Кра
и Незино Величанство Крамца.

66.

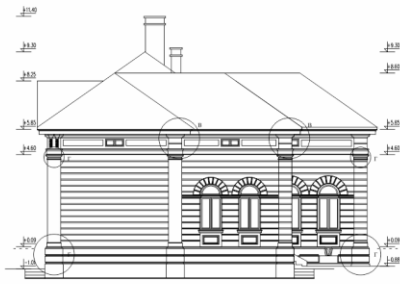

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ИНИИ			
Институционално место:			
Урбан-Планирање: улица:			
Име: СРБИЈА			
Датум: 2011. год.			
Дизайнер: ИНИИ			
Дизайнер: ИНИИ			
Дизайнер: ИНИИ			
Дизайнер: ИНИИ			
Својина:	Својина:	Својина:	Својина:
Својина:	Својина:	Својина:	Својина:
Својина:	Својина:	Својина:	Својина:
Својина:	Својина:	Својина:	Својина:

67.

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ИНИИ			
Институционално место:			
Урбан-Планирање: улица:			
Име: СРБИЈА			
Датум: 2011. год.			
Дизайнер: ИНИИ			
Дизайнер: ИНИИ			
Дизайнер: ИНИИ			
Дизайнер: ИНИИ			
Својина:	Својина:	Својина:	Својина:
Својина:	Својина:	Својина:	Својина:
Својина:	Својина:	Својина:	Својина:
Својина:	Својина:	Својина:	Својина:

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ИНИИ			
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" Београд, Београд			
Име	Датум издања	Датум издања	Датум издања
ИСТОРИЈА ФАСАДА	2011. год.	12. 11. 2011.	12. 11. 2011.

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ИНИИ			
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" Београд, Београд			
Име	Датум издања	Датум издања	Датум издања
ИСТОРИЈА ФАСАДА	2011. год.	12. 11. 2011.	12. 11. 2011.